

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De experientia nostræ patientiæ, quæ exercitatur & probatur à Deo per
tribulationes, propter tres rationes. Cap. LXXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

De experientia nostra patientiae, quae exercitatur & probatur à Deo per tribulationes, propter tres rationes.

Cap. LXXIII.

A Quae multa non potuerunt extinguere charitatem, & flumina non obruent illam. Sicut dicit Gregorius Homil. 25. Virtus patientiae tribus modis exerceri solet. Alia namque sunt, quae à Deo; alia, quae ab antiquo aduersario; alia, quae à proximo sustinemus. A proximo namque persecutiones, damna, & contumelias sustinemus. Ab antiquo aduersario tentamur. A Deo flagella toleramus. Sed in his omnibus modis animo vigilanti semetipsam debet mens circumspicere, ne contra mala proximi pertrahatur ad retributionem mali; ne contra tentamur diaboli seducatur ad delectationem, vel consensum delicti; ne contra flagella opificis prouat ad excessum murmurationis. Primum igitur quod patimur, Deo disponente sustinemus: qui flagellat omnem filium quem recipit. August. Fili, noli repellere flagellum, si non vis pelli ab hereditate; noli attendere quam poenam habes in flagello, sed quem locum in testamento. Flagellat enim omnem filium, quem recipit. Si ergo exceptus es à passione flagellorum, exceptus es à numero filiorum. Et Petrus Damianus: Cum homo bona facit, & mala tolerat, tunc procul dubio se numerari inter membra Christi confidat. Quisquis enim recte viuens flagellis atteritur, sicut Christi nunc in utroque vestigia sequitur, ita postmodum eius consortio non priuatur. Nam si cooperimur, & coglorificabimur. Alioquin non glorificatur mecum Christo, nisi patiatur corpus pro Christo. Et si queritur: Cur Deus etiam electis suis tot aduersitates & tribulationes euenire permittit? Ad hoc inter ceteras possunt tres rationes assignari. Quarum prima est, ut in eis probet vera amicitiam. Vnde Bernardus: Nota tibi fecit Dominus dilectionem suam, experiatur & tuam. Non illum vicere peccata tua, res illius flagella non superent. Sustinuit te dilectus, sustine & tu dilectum. Alioqui quando redisses ad eum, nisi tibi ille perseverasset, nisi clamasset: Reuertere, reuertere Sionamitis? Esto igitur & illi perseverans, ut nullis ab eo flagellis, aut laboribus auertaris: quia regnum celorum vim patitur, & violenti rapiunt illud. Consulit etiam Sapiens dicens: Si possides amicum, id est possidere vis, in tentatione posside illum. Quia, ut dicitur in Proverbis: Omni tempore diligit, qui amicus est, & frater in angustiis comprobatur. Non sic amicus fictus, sed, ut dicitur in Ecclesiastico: Est a-

Patientiae
modus.
Hebr. 12.

Rom. 8.

Aduersita-
tum ratio.

Caat. 6.

Matth. 11.

Ecli. 6.

Prover. 17.

Ecli. 6.

711111

amicus secundum tempus, scilicet prosperitatis, qui scilicet utitur amico ad lucrum proprium: & non permanebit in tempore tribulationis. Et est amicus, qui conuertitur ad inimicitiam, scilicet inuidus, qui scilicet amici prosperitate crescente, incipit dolere, & efficitur contrarius. Et est amicus fictione, scilicet ut alterius secretum sciat & noceat. Et est amicus socius mensae, cuius scilicet amicitia fundatur in bono delectabili. Omnes enim isti decipiunt amicitia ficta. Hinc merito Christus, vera sapientia Patris, amicos suos per aduersa probare voluit in vera patientia, requirens ab eis, quod solum veram & perfectam ostendit amicitiam: quam utique pro beneficijs eius vniuersis solum de proprijs rependimus, quam & in copula spirituali signanter requirit, dicens: *Fili, accedens ad seruitutem Dei, sta in iustitia, & timore, & prepara animam tuam ad tentationem.* Et in Deuteronomio: *Tentat vos Deus, ut sciat si diligatis eum.* Et Tobiae dixit Angelus: *Quia acceptus eras Deo, necesse erat ut tentatio probaret te, id est, probaret te tibi & alijs ostenderet.* Hoc modo Deus tentauit Abraham, ei praecipiens ut immolaret filium suum. Quo parente, reuocauit Deus mandatum, & sic implicabat illud praecipuum quandam contradictionem: quam soluens Alexander de Hales super lib. Senten. in fine dicit, quod Dei praecipuum est duplex, scilicet probationis & executionis. Primum respicit voluntatem. Secundum opus. Voluit ergo Deus quod praecipit non ut fieret, sed ut facere vellent: non ut ipse Deus sciret eius voluntatem, sed ut manifestaret eius obedientiam ad sui & aliorum utilitatem. Sic tentauit & patientiam Iob, & aliorum multorum, de quibus Iudith ait: *Memores esse debetis, quomodo Abraham pater noster iocundus est, & per multas tribulationes probatus, Dei amicus effectus est.* Sic Isaac, sic Jacob, sic Moses, & omnes, qui placuerunt Domino, per multas tribulationes transierunt fideles. Vnde dicit Seneca, quod aduersitas non est malum, quod noceat bonis, quia nil mali potest accidere bono viro, sed eum in bonis exercet & a malo retrahit. Solinus autem inter mundi mirabilia computat, quod vix est aliquem dare, quin plura sustineat aduersa, quam suscipiat prospera. Et exemplificat de Iulio Caesare, cuius tanta fuit felicitas, quod ei, quicquid libuit, licuit: qui tamen consideratis omnibus, plus habuit de rebus asperis, quam prosperis. Nam tot & tanta reperiuntur in eius vita incommoda, quod non sit facile discernere quis calamitosior aut beator fuerit. Quid igitur mirum, si Christianus pro Christo cogitur aduersa multa sustinere, cui iu-

Ecl. 2.

Deut. 13.

Tob. 12.

Genes. 22.

Praecipuum Dei.

Iob 1. 2. 3.

Iudith 8.

Iulius Caesar.

Matth. 10.

Luca 9.
Crucem
ferre quid.

Aduerſita-
rum ratio.

Luca 21.

betur *crucem* tollere quotidie, & Christum ſequi? Vbi dicit Baſili-
us, quòd appetitus mortis toleranda pro Christo, & mortificatio mè-
brorum, *qua ſunt ſuper terram*, & viriliter diſponi ad omne periculum
ſuſtinendum pro Christo, hoc eſt, tollere crucem ſuam: quam & quo-
tidie tollere; & ea ſumpra ſequi Dominum iubemur, qui crucem pro-
priam baiulauit. Denique, nunquam eſt verus amicus, nunquam plea
dilectio, niſi pro amico Deo quis cuncta aduerſa nò ſolum gratan-
ter ſuſcipit, ſed & mortem ignominioſa crudelitate ſine demeritis infe-
rendam, affectu pleniffimo concupiſcit & ſuſcipit. Secunda verò ra-
tio eſt, quia dicit Alexand de Hales, ſecundum ſtatum, in quo natura
humana reparatur à lapſu, magis proficit per aduerſa, quam per pro-
ſpera. Et Auguſt. de natura boni: Melius, inquit, ordinatur natura vt
iuſte doleat in ſupplicio, quam vt impune gaudeat in peccato. Et ite-
rum Auguſtinus: In fornace ardet palea, & purgatur aurum. Illa in-
cinerem: vertitur, & illud ſordibus exiit. Fornax mundus, palea ini-
qui, aurum iuſti, ignis tribulatio, artifex Deus. Quod ergo vult arti-
fex, facio; vbi me ponit artifex, toléro. Iubeor ergo tolerare, nouit
ille purgare: Ardeat licet palea ad incendendum me, & quaſi conſumè-
dum me. Illa quaſi in cinerem vertitur, ego ſordibus careo. Intelli-
gat igitur, ſecundum eundem Auguſtinum, homo medicum eſſe De-
um, & tribulationem medicamentum eſſe ad ſalutem, non poenam
ad damnationem. Sub medicamento poſtus vreris, ſecaris, clamas, nò
audit medicus ad voluntatem, ſed audit ad ſanitatem. Quod enim
flagellum grano, quod fornax auro, quod lima ferro, hoc tribulatio
viro iuſto. Nam flagellum tribulationis excitat torpentem, humiliat
ſuperbientem, purgat poenitentem, & coronat innocentem.

Tertia denique ratio eſt, quia mirabiliter adauget gratiam, virtu-
tes, merita & pramia. Nam tribulatio nutritrix eſt humilitatis, doctrix
patientiae, comparatrix aeternae felicitatis: rubiginem auferit peccato-
rum, vbertatem confert gratiarum, incrementum praestat virtutum,
qua ſaginatur anima, ſicut rore caeleſti fecundatur roſae aut lilia. Ideo
donum eſt Dei electum, amorosa virga, caſtigatio paterna, ſapientiam
tribuens, circunſpectionem adducens, & expertum reddens. Verunta-
men (vt dicit Origenes) cuncta mala, quae quis paſſus fuerit in hac vi-
ta, ſi abſque perfecta patientia, à caeleſti pramio ſunt peni-
tus aliena. Hinc ait Dominus: *In patientia ueſtra poſſidebitis animas ue-
ſtras.* Quid enim eſt animam poſſidere, niſi perfecte in omnibus vive-
re, &

re, & cunctis mentis motibus ex virtutum arce dominari? Qui igitur patientiam tenet, animam possidet: quia inde contra cuncta aduersa fortis efficitur, vnde sibi semetipsum vincendo dominatur. Mens autem, secundum Gregor. si in Deo forti intentione dirigitur, quicquid sibi in hac vita amarum sit, dulce aestimat, & omne quod affligit, requiem putat. quia vitæ præsentis amaritudines ardentè amat, & funditus in infimis extingui desiderat, quò verius ad summa concedat.

De experientia nostræ patientiæ: quæ probatur & exercitatur à proximo per iniurias tam verborum, quàm operum.

Cap. LXXIII.

Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. Cantic. 2. Quali diceret Christus. Sicut ego, qui sum flos campi, & lilium conuallium, fui inter Iudæos, Scribas & Phariseos multa passus, sicut lilium inter spinas, cum patientia tandem portans Crucem, & coronam spinam; sic anima sancta, quæ vult esse amica mea, esse debet inter filias, id est, fragiles peccatores, ad bene operandum, & voluntariè sustinendū; quia, vt ait Gregorius, Abel esse renuit, quem Cain malitia non exerceat; & bonus non fuit, qui malos tolerare non potuit. Sicut ergo lilium inter spinas crescit, & punctum redolet, sic amica mea inter filias, id est, mentes seculares proficit, & per iniurias puncta, gratias agit. Nā, secundum Bernardum, spina est culpa, poena iniuria, falsus frater, & malus vicinus. Istis spinis mundus est plenus: inter quas amica viriliter resistendo, seu patienter sufferendo, conuersari habet, vt ex vtroque crescat & redolet.

Hic igitur secundo loco videndum est de his, quæ malitia cooperate humana, boni patiuntur, vt quasi lilium inter spinas inueniantur, & in exhibitione patientiæ diuinæ dilectionis plenitudinem manifestius habere comprobentur. Nam etsi probatio dilectionis est exhibitio operis, probatio tamen multo validior est sustinentia tribulationis. Hinc eodem amoris affectu, quo misit Deus Pater Vnigenitū ad patiendum pro nobis, vult etiam adhuc pati dilectos suos, vt gloria filialis excellentius participes fiant. Quòd si pati non fuisset maximum in merito, nunquam illud ex obedientia imposuisset proprio Filio. Tantam proinde Philosophi iudicabant esse patientiæ virtutē, quòd (vt legitur lib. 3. de nugis Philosophorum) Socrates negat sapientem posse offendi, sed aduersus omnem fortunam robore virtutis suæ

Vv 3 manere